

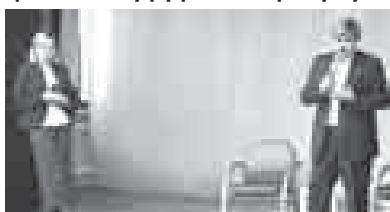
Тобещиу

Казбек КОКОВ:

Заман бла бирге атларгъа итине эсек, усталыгыбызны тохтамай кетюргенлей турургъа борчлубуз

КЪМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан Казбек Коков Х.М. Бербеков аты Къабарты-Малкъар къырал университетде болганды. Регионуночуусу вузну таматалары бла тубешиюноу кезиуонде профессионал билим беруино игилендируиноу жаш специалитетге бла бийик окуу юйленни бошатылаулау болушукъ этиуно, республиканы экономикасыны баш магъаналы бёлюмлерине устал кадрла хазырлауу амаллары сюзюлгендиле.

Казбек Коков КЪМР-да студентлени илму, социал эмда жамуат проектлеринден артыкъда магъаналарыны жашауда бардыр мурадта къуралган Жамуат башламчылыканы арасыны иши эмда окуу юйно техника онлары бла шагърейленгенди. Ол кюн окуна РФ-ни Президентинде Халкъ ичкилиги бла къырал службаны академиясыны себеплиги бла университетде муниципал къуллукъулаула деп бардырылган билим беруи интенсивни (семинары бир тюрлюсю) ишине къатышанды.

Жыйылганлары алларында сёзлесе, ол быйлай белгилегенди: «Сиз республиканы адамлары бла кюн сайын да тубешиз, ма сизни ишигизге кере багъа бичеди жамуат властьха. Биюонлюкде дуня бек терк тюрленеди, аны себепли биз заман бла бирге атларгъа, бола турган ишлеге кере жууалла табаргъа овок эсек, усталыгыбызны дайым кетюргенлей турургъа керекбиз».

Казбек Коков РФ-ни Президентинде Халкъ молкноуу бла къырал службаны академиясыны Шимал-Кавказ институтуноу специалистерине бу тубешиюноу къуаргъа болушаклары

ПАРЛАМЕНТ

Жаш тёлнюю тирилигин, учунуун, кюнчюн толу жаратыргъа

КЪМР-ни Законла чыгъаруучу органында «Парламентаризмни школуну» кезиуноу жылыуу болганды. Бу федерал проект республикада «Единая Россияны жаш гвардиясы» жамуат организацияны регион бёлюму эмда Жаш тёлню палата толтурганды.

«Школну» окуучуларына Парламентни спикерини орунбасарлары Михаил Афащогов эм Жанатайлыны Салим, Социальный политика, уруну эм саулыкъ сакълау комитетини башчысы Хусейн Кажаров эмда Парламентни Аппаратыны право жаны бла управлениисыны башчысы Аслан Хамукъоула тубешиюу къуралганды. Биринчиден, жаш тёлнюю башында сакъынылган эки къуллукъчу алгъышлагъандыла. Ызы бла уа макхемени таматасы Россиеде жаш тёлню парламентаризмни башчысы аны айнтынуу амалларыны юсперинден доклад этенди. Бу теманы уа жаш адамла келери сайлагъанлары белгилерчиден.

демократиялы, праволу эм социальный къырал болуручюн ала аны жамуат-политика жашаууна тири къатышыргъа керекликни эни белгилегенди. Хар заманда да жанырууноу ал сатыринде баргъанды белгилеу, къыралда социальный тюрленуени баш кючо болгъанлары айтанды.

Биюонлюкде уа законла чыгъаруучу (неда представителный) органларында жаш тёлню парламентле къуралдыла. Бу институт власть къуралманы жаш адамланы араларында байламлыкъланы къуаргъа болушакны бла бирге къыралда кадр резервини толтурууу баш амалды.

Сёз тыш къыралда бу иш къалай къуралганыны юсюнден да барганды. Докладчы жыйылганлары социология тийилуени эселпери бла да шагърей этгенди. Анга тийишлиликде жамуатны 75 проценти тенги бири жаш тёлню юйретуде совет къыралны сынауноу хайырлануула кереклиси жанлды. Ол айтылган представительный органлары къуаргъанда да хайырлы болушукъ эди.

Докладчы, биринчиден, парламентаризмни энчиликлерини, къырал къурулушуну амалларын, законла чыгъаруучу органы баш борчларыны аныгъатханды. Есюю келген жашланы, къыралны политикада магъанасыны юсюнден айта, ол Россей

Белгиленген темагъа тийиштенде халкыны илмелери къалай тандырылгъанларыны сюзюрдиле, деп чертгенди Турчак эмда бу иште партия проектлени, регионлада жамуат примейлини къатышдырыргъа белгиленген билдиргенди.

«Единая Россияны» КЪМР-де регион бёлюмюноу секретары, КЪМР-ни Парламентини спикерини орунбасары, аны фракциясыны башчысы Михаил Афащогов контролнуу къатыландырууноу тюзге санганды. «Партияны XVIII съездинде айрынуула аллы программаны жашауда бардырыула эни магъана берилрге кереклиси айтылган эди. Ол а миллет проектлени тамамлауу бла байламдыла. Контролнуу къатыландырыула кереклисини юсюнден ону съезде партианы башчысы Дмитрий Медведевине буйругъууу бла чыгъарылганды», деп чертгенди Афащогов.

«Дерсин» кезиуонде башхаладан тири болган, кеп соруула берген жашлагъа бла къызлагъа уа тубешиюноу къуаргъанлардан эседе къалыкъ сауула бергендиле. «Парламентаризмни школуну» чеклеринде уа барысында да айырмалы, тири жаш адам КЪМР-ни Парламентини депутатаны болушукъчусуна алынырыкъды. Энтта юселеуенде уа «Единая Россияны Жаш тёлню гвардиясыны» Москвада ара штабында стажировка этерге оң берилдикли.

ПАРТИЯ ЖАШАУ

Миллет проектлени толтуруугъа - къаты контроль

«Единая Россия» миллет проектлени жашауда бардырууноу контрольгъа алады. Бу иште регионлада эм муниципалитетде партианы депутатлары да къатышырыкъдыла.

Аны юсюнден партианы Генеральный Советини президиумуноу жыйылуунда аны секретары Андрей Турчак айтханды. «Ол а регионлада миллет проектле къалай тамамлангъанларыны, ол санда объектле къалай ишленгенлерини, жангыртылгъанларыны билип турургъа онг берилдикли», дегенди ол.

«Алай эселпелени чыгъаргъанда кыруу тарихле эм очетпа бла чеклини къалыргъа жарамдылы. Керти ишле, адамланы алагъа кёз къарамлары белгили этилрге керекдиле. Къыралны Президентинде Владимир Путин да бизге алай буйрукъла бергенди, деп къошханды ол.

«Ала уа регионлагъа барып, жеринде депутатла бла бирге миллет проектлени чеклеринде халкыны илмелери къалай тандырылгъанларыны сюзюрдиле», деп чертгенди Турчак эмда бу иште партия проектлени, регионлада жамуат примейлини къатышдырыргъа белгиленген билдиргенди.

«Единая Россияны» КЪМР-де регион бёлюмюноу секретары, КЪМР-ни Парламентини спикерини орунбасары, аны фракциясыны башчысы Михаил Афащогов контролнуу къатыландырууноу тюзге санганды. «Партияны XVIII съездинде айрынуула аллы программаны жашауда бардырыула эни магъана берилрге кереклиси айтылган эди. Ол а миллет проектлени тамамлауу бла байламдыла. Контролнуу къатыландырыула кереклисини юсюнден ону съезде партианы башчысы Дмитрий Медведевине буйругъууу бла чыгъарылганды», деп чертгенди Афащогов.

Миллет проектлени чеклеринде тамамланган хар объекте да жууалы депутат салынырыкъды. Ол а тийишли жумиушла къалай тамамлангъанларыны тинтени бла бирге «...адамланы да бу

ЖЫЙЫЛУ

Волонтер кымылдауноу магъанасы дайым ёсюп барады

Тюне КЪМР-ни Жарыкъландыруу, илму эмда жаш тёлню ишлери жаны бла министерствосунда волонтерла-добровольцелел республиканы Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан Казбек Коков, КЪМР-де баш федерал инспектор Евгений Ткачев, башында айтылган ведомствону таматасы Аусе Кумыков, КЪМР-ни културга министри Мухамид Кумаров бла тубешигендиле.

Регионуночуусу бек алгъа волонтерла къуаргъан кёрмюч бла шагърейленгенди, бу кымылдауу къалай ишле тамамлагъаныны юсюнден хабаргъа тынгъагъанды. Сёз ючюн, Хорламны волонтерлары Улуу Ата журт урушун ветеранларыны жокайдыла, «Елюсюоз полкуну» ишине тири къатышдыла. Жалаанда быйтыр жою бла жарымдан артыкъ жумуш тамамлагъандыла. Быйыл а аллыбиздагы улуу байрамны 75-жылгыны бла байламлы кеп тюрлю акицияла бардырыргъа белгилейдиле.

Медикле уа биринчи болушукъ кымылдауу керекликте кере болгъандыла. Ызы бла къонакъла волонтерладан толу залгъа киргендиле. Алагъа жаш адамла толкунуу къарсла бла тубебегенди. Казбек Коков республиканы жаш тёлнюсюноу волонтер кымылдаууноу иши бла шагърейленгенди эмда ырыз болгъанын айырып айтханды. РФ-ни Президентинде Владимир Путин бу кымылдаууу улуу магъана бергенди да эсертгенди.

Кавказны кеп республикаларыны араларында биринчи жерге чыгъарылганды, алагъа экология эмда табийгъатны къоруулау министри Шуауалы Ильяс улу себеплик этгенди да билдиргенди. Социал жаны бла ишленгенлини, «Кюмюш» волонтерлары да ёхтемленир-

ПРИЁМ

Бир-бир тилекле олсагъат тамамлангъандыла, къалгъанларына кере уа тийишли ведомстволаргъа буйрукъла берилгендиле

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан Казбек Коков республикада жашагъан бир къауум адам бла кезиуноу кере тубешигенди эмда аланы жарсылуларына бла тилеклерине тынгъагъанды.

Регионуночуусуна бу жол келгенден бирлери осал жашау болумлагъа, юйлерни тарлыкъ этгенине, къолайсызлыкъ къысханларына тарыкъгъандыла, башхалары акъылбалыкъ болмагъан сауусузгъа федерал медицина арападан биринде багъа кере тубешигенди эмда аланы жарсылуларына бла тилеклерине тынгъагъанды.

районуноу Огъары Акъбаш элиню юг-юсток эмда юг-запад чеклеринде жашагъанла суу къытыкъ сынагъанлары бла байламлы эди. Алай жарсылулары бир кесеги олсагъат окуна тамамланганды. Бир-

бирлени уа къошакъ халда тинюрге керек болушукъ. Алагъа кере тийишли министрстволаргъа бла ведомстволаргъа, муниципалитетлени башчыларыны къауумна да буйрукъла берилгендиле.

Тарыгъууладан бири уа Тюрк

КЪМР-ни Башчысыны бла Правительство сунуу прес-службасы.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны БУЙРУГУ

1.Къабарты-Малкъар Республикада 1941-1945 жыллада Улуу Ата журт урушда Хорламны 75-жылгынына аталган байрам ишлеге хазырлануу эмда аланы бардыруу жаны бла къуруу комитетини бу буйрукъда кёрюзюлген къаууму къабыл кёрюрге.

сыны 2018 жылда 4 июльда чыгъарылган 65-чи РФ номерли буйругъуну 1-чи пунктуну къуруу комитетини къаууму къабыл кёрюуу бла байламлы кесеги кюнчюн тас эттенге санаргъа.

2.Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан Нальчик шахар, 2018 жыл 21 январь, №1-РГ

3.Бу буйрукъ анга къол салынгъан кюнден башлауу кюнчуне киреди.

КЪМР-де 1941-1945 жыллада Улуу Ата журт урушда Хорламны 75-жылгынына аталган байрам ишлеге хазырлануу эмда аланы бардыруу жаны бла къуруу комитетини къаууму 2-чи бетде басмаланады.

ОНОУ

ГИТЧЕЛЕГЕ - ОЙНАУЧУ МАЙДАНЧЫКЪЛА

Кеп фатарлы юйледе ырахат жашуу этерча, инфраструктура болуругъа, ол санда адамла оолурча жерле, сабиле ойнаучу майданчыкъла да къуаргъа керекди. Ол заманда ёсе келген тёлнюю саулуугу, хали игирек болады, тийре да аибатланады.

Нальчикни жер-жерли администрациясы бу эмда «Шахарчыларыну ууз эмда тынгылы ишле эмда коммунал жумушла бла жалчыты» деген муниципал программаны чеклеринде «Сабиле ойнаучу майданла къуруу» деген подпрограмманы бардырып башлагъанды. Быйыл аны юсю бла беш миллион сом багысы иш этилди, деп билдиргендиле мэрияны прес-службасындан.

Подпрограммагъа кирючюн кеп фатарлы юйледе жашагъанла, жыйылып, оюулашдыргъа керекдиле. Аны уа бир эчкилиги барды: этилик ишлеге ахачны экиден бирин жер-жерли бюджет берлик-

глинде кёрюнеди. Алай аны кыйсысын да оюулашты тюрлендирге болушукъ. Сагъынылган ахчагъа, эм азындан, жыйырма майданчыкъ къуарылганды. Подпрограмма кыйымталы болса, аланы санын кёбейтирге болушукъ.

Владлен ПЕЧОНОВ.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Волонтер кымылдауу мағанасы дайым ёсюп барады

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди
-Жандаурулук, жорек халлык, дагында адамда болурга керекти буйле аллай огурулу ышана бюгюнлюк жаматуыбызга ышануулык береди. КъМР-де волонтерлук ишнн осюнден мен эшите турганма, алай бюгюн бизнн кесилгени кероп, тынхалап, сиз керти да бу жумушка жоректигиз бла берилгенитизге тошонгонса.
Андан сора да, сиз кыралны мағаналы ишлерине да тири кытышхангызыны билеме. Ол а Къабарты-Малкъарында жаш тлюсюне мен жумушун да

ишге уллу кыйын салган Къазияланы Юсюнге, Надежда Кривчиккоге, инвалиддене да жоректерин жылтысыз, экологияда мағаналы жумушчыланы тамамларга болушыз, а билим бериню алгы элитрге себепли этесиз, сиз болууздугенди Къабек Валерьевич. Ол Волонтерю жылы бошлагынына да къарамай, бу кыймылдауу андан ары куч ала барлыгына, аны тизинлерине бюгюн кеп жаш адам къошулугуна да ийнаннганын билдиргенди.
Биз бла Къабарты-Малкъарны онучусу волонтерлук

леклерин да билдиргендиле. Сора волонтерланы тизинлерине къошулурга ырызлыгын соруп, анга удостверенины эмда энчи белгилергендиле. Волонтерланы «Ачык къол» деген уллу белгисинн осюнде къол салырын да тилегендиле. Республиканы онучусу былай жазганды: «Сау болуугуз! Тухан ишигизде жетишимле тежейма. К.Кокос».
Ахырында волонтерла, къонакыла бла бирге суратка тошгендиле.
ХОПЛАНЫ Марзат.
Суратны автор алганды.

Коллегия Биргип кюрешюню кыйыматы

КъМР-де МБД-ны коллегиясында ведомствону бытыр ишинн эсеплери чыгарылгандыла эмда буйле право нызамны жалчыту жаны бла боргла салынгандыла. Аны ич ише министр полицияны генерал лейтенанты Игорь Ромашкин бардырганды. Кенгешге КъМР-ни Прави-

диргендиле бизге ведомствону пресс-службасындан. Жыйылыгыга МБД-да Жамату эмда Ич ише органы ветеранларны советтерини башчылары Валерий Балкизов бла Борис Дуваев да чакырылгандыла. Полициячыла бытыр тамамлар ишнн эсеплери бла жыйылганыла Игорь

тарга, торпенуменн заманында ачыкларга онг болганды, деп белгилегенди докладчы. Бытыр а эсепте алынган аманлыкканы саны азайганды, аны бла бирге уа буукчулукканы тинти иш ишленгенди, ол сана уллу эм артыкка уллу терпиленин. Энци эш шендою технологияланы хайырланып этиленгн ишчилыкканы тинтиуге бурулады. Мусукланы Алий, полициячылары ишлерине баша беререспубликада аманлыкканы азайганыларын ити шартка санаганды эмда мындан ары тамамларга тийиши жумушлары белгилегенди. Коллегияда следствие управленинны, уголовной розыскны, экономика аманлыкканы бла корушчыга къажуа, УГИБДД, участка исполномоченныилен ишлерин кырау эм ачыктылык

САБИЙЛИК

Таза жорекден сюймеклик эмда керти кыйгырыуулук халда

Къашхатауда «Теири кылыч» атлы сабий сад барды. Аны таматасы Къадырланы Ларисады. Ол мында ишленгени жыйырма жылдан атаганды. Алтыракъда анга жолугуп, ишинн осюнден сорганбыз. Ол билдиргенге кере, бюгюнлюкде мында жок алтымышдан артык сабий барды. Алары асласыны Къашхатаудандыла, Бабугентден, Ау-

жырайтган да этеди. Юриетючюлери уа дайым кытарында турдыла, балаланы хар бирин кеп алларында тутханай. Мокъяланы Раиса сабий садны музика башчысыды. Пизинида алакат согады, уакыланы жырларга юйретед. «Сен кёкте жете бийиксе», деп, Семенланы Исмайлыны, белгилн чыгармасын айтып тебиресе, мектепде ишленген

чабак, бир кюн озме береди. Хант къангаларында кёгет неда салат болмаганы конилери жокды. Этден да кеп торло азык хазырланады. Алары бирширегле уа Къазияланы Лейля, Расуланы Зухура эм Махияланы Асиятдыла.

Сейир оюна, татылуу ашарыкыла бары да игидиле, алай сабий садны баш борчу гичелени ариу кызыктыла юйретидю, алары саулыктыла юйретидю, алары саулыктыла юйретидю, алары саулыктыла юйретидю. Мектепни таматасы Къадырланы Лариса былай айтды: «Биз кесибибиз борчубузу айгысыз тамамларга кюрешибиз. Бери жюрюген кызыктыла, жашчыкыла къысыа заманы ичинде нызамга сыйнадыла, кызыктылары тап болады. Жорек жельуубузу аладан кызыл заманга алай, ага аяндагы сабийнн едорюнде себеплик этерге итнебиз. Абаданла уа аныгарга керекдиле, хар зат юйден, юйорденла башланады. Ырахаты юйде ёсен жаш, къыз ариу кызыктыла ёседи. Анга уллу эс буругъа тийишиди».

Уоламканы Раиса садик-хед медресдаты. Гичелени саулыктыларына дайым сакъ болганыла турды. Керек бол-

Къадырланы Лариса.

Горен туруп теспейди.

булшханлай турды. Къадырланы Лариса алагы жорек ырызлыгын билдирди. **Коллективни** осюнден «Уйханда уа, мында кеп болмай ише тохтаганы жаш адама, сынауу специалистте да урунадыла. Аладан да бир къошун тамата махтаганды. Ол сана Гулпоиланы Татьяна, Назирланы Халимат, Жуболаны Фатима, Гулпоиланы Лейля, Мокъяланы Халимат эм башкала.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2019 жылда 21 январьда чыгарылганы «17 Геурге кюн» буйругу бла кыйын керелгенди

Къабарты-Малкъар Республикада 1941-1945 жылда Улуу Ата Журт урушда Хорланмы 75-жылгыгына аталган байрам ишлеге хазырлануу эмда алапы бардыруу жаны бла кырауу комитетини

КЪАУМУУ

- Кокос К.В.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны къулугун болжалы халда толтурганы (кырауу комитетини председатели)
- Егорова Т.Б.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели (кырауу комитетини председатели орунбасары, ырызлыгына кере)
- Мусукланы А.Т.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствооуну Председатели (кырауу комитетини председатели орунбасары)
- Асаннаны А.О.** - Къабарты-Малкъар Республиканы уруну эмда социал кырауулу министри
- Ахохов Т.Б.** - Нальчик шахар округу жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Ахубеков Ш.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы промышленность эмда сатуу алуу министри
- Балкизов А.Х.** - Бахсан муниципал району жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Бачков К.В.** - Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссарыны къулугун болжалы халда толтурганы (ырызлыгына кере)
- Безикова И.С.** - Къабарты-Малкъар Республиканы энергетика тарифне эмда сатуу алуу министр
- Бердов Х.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Жамату палатасыны председатели (ырызлыгына кере)
- Бологоков В.Х.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствооуну Председателини орунбасары (Къабарты-Малкъар Республиканы инфраструктура эмда цифралы айынуу министри)
- Воронин С.В.** - Россий Федерацияны Кюркыу-сузукчу федерал службаыны Къабарты-Малкъар Республикада Управленисыны таматасы (ырызлыгына кере)
- Говоров С.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствооуну Председателини биринчи орунбасары - Къабарты-Малкъар Республиканы эл миок министри
- Гитов Р.Х.** - Зюльк муниципал району жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Давош М.А.** - Терк муниципал району жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Дроздов И.П.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Манажит хазаны объекттерин сакылау жаны бла управленисыны башчысы
- Журвалев А.И.** - Прохладна муниципал району жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Запийахланы К.Х.О.** - Элбрус муниципал району жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Ишкюкочов С.М.** - Лескен муниципал району жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Карданов М.Н.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствооуну Председателини орунбасары
- Косеев А.Д.** - Урван муниципал району жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Кумухов М.Л.** - Къабарты-Малкъар Республиканы культура министри
- Кумухов А.М.** - Къабарты-Малкъар Республиканы жарыккандыруу, илим эмда жаш тлюсю ишери жаны бла министри
- Кункев В.Х.** - Къабарты-Малкъар Республиканы кыруулу эмда жол миок министри
- Курашинов И.К.** - Къабарты-Малкъар Республиканы гражданн ошветствону институттары бла байламлыкка жорюкту эмда миллеттени ишери жаны бла министри
- Лисуна Е.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы финансы комитетини къулугун толтурганы
- Мамегов Х.Х.** - Бахсан шахар округу жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Муртазаланы Б.С.** - Черек муниципал району жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Ошухов Т.Х.** - Къабарты-Малкъар Республиканы жер эмда ырысы бла байламлы халданы министри
- Рахияланы Б.М.** - Къабарты-Малкъар Республиканы экономиканы айынуу министри
- Ромашкин И.К.** - Къабарты-Малкъар Республика ич ишлени министри (ырызлыгына кере)
- Савико Т.В.** - Май муниципал району жер-жерги администрациясыны башчысыны къулугун толтурганы (ырызлыгына кере)
- Савенко Е.А.** - Россий Федерацияны Президентини Шиман-Кавказ федерал округта толу аркиликке келечисини аппаратыны Къабарты-Малкъар Республикада баш федерал инспектору (ырызлыгына кере)
- Тараев И.В.** - Прохладный шахар округу жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Текчев Е.А.** - Чегем муниципал району жер-жерги администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Устова Д.А.** - Кырал учурденинаны - Россий Федерацияны Социал страхование фондууну Къабарты-Малкъар Республикада регион бөлгюмюне таматасы (ырызлыгына кере)
- Хасанов И.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы спорт министри
- Хубиев М.Б.** - Къабарты-Малкъар Республиканы саулык саклау министри
- Шауаланы И.П.** - Къабарты-Малкъар Республиканы табиगत байлыкка эмда экология министри
- Шихбахов М.А.** - Урзуун, урууну, Саутланган кочелени бла право нызамны сакылауу органын ветеранларыны (пенсиячыларыны) Къабарты-Малкъар республиканы жаматуу организациясыны таматасы (ырызлыгына кере)
- Шогенов Ш.Х.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Архив службаыны башчысы
- Шоенуков М.П.** - Къабарты-Малкъар Республиканы курортта эмда туризм министри

Жигитликтерине уллу багыа биче

Нальчикде совет аскерле Афганстандан чыгарылганы 30 жыл толыганы белгиленгенди. Анга аталган митингте Совет Союзу Жигити генерал-майор Александр Солунгов, министрстволаны бла ведомстволаны башчылары, жаматуу организациялары келечилери, жаш адамдыла кытышкандыла. 30 жыл мындан алгъа Совет Союз кесини аскерлерин Афганстандан чыгарылганды. Ол уртак бизни 600 миң инсанбыз кытышканды, аладан 15 миңги къазаудан кыйтмагандыла, ол сана Къабарты-Малкъарны 54 жашы. Ала барысы да кеслерини аскерчи борчаларын толтургандыла, бюгюнлюкде уа биз алапы жигитликтерине баш урбак, дегенди «Афганстанны ветеранларыны осюзу» республиканы организацияны првленини башчысы Тимур Тхагалетов.

Александр Солунгов уа: «Афган уртак кышталарыбызга хурмет этилгенне бек ырамын. Къабарты-Малкъар а жаш тлюсю юйретуу ише башаладан айырмал болганын белгилерге сюеме. Анда уа республиканы онучулары, ветеран организациялары, устананы эмда афган урушдан кайтхалганыны кыйынлары улуду», дегенди. КъМР-ни Башчысыны къулугун толтурганы Къабек Кокуюну буйругу бла республикада бу датаны белгилегуе жууалы комитет къуралганды. Аны келечкиде тамамланылык жумушлары планы жарашдырылганды, анга кере, шакарлада бла районлада буйул 200-ден аслам торлю-торлю тобеушине, жайлыула бардырырга белгиленди. Информгентстволаны материалларына кере.

Жюзюмчюле бир бирге сынамыларын ачыктылагандыла

Алтыракъла Къырым Республикасы аны айынууну, селекция ишинн, тирликин кебейтуу амаллаа «Кристалл-Орден» 29 градус сууклыктыла оксуна чыдам теркенине сууклыктыла, заралы кырт-кум-урухалагы, торлю-торлю ауруулагыа чыдамлыкканын кетюрюню осюнден да кыйтайдан. КъМКАУ-ну атындан а докладчы Финон, доцентле Елена Егорова эм Ольга Якушенко сөлөшкен эдиле. Делегата жюзюмю «Сейя Вилар» торлюосун жайылганы, аны Шимал Кавказда аякъландыруу амаллагыа уллу эс буруп

ЖАНГЫЛЫКЪ

Экология эм санитар тазалыкканы жалчытырча

«Производстволадан эмда хайырлануудан кылган-къулганыла» федерал законга 1998 жылда 24 июндан 89-чу номерге тийишлиликке кир-кичкени жарашдыруу жаны бла жангы система синдирилгенди. Анга кере, энчи бу жумуш бир регион оператор бла келишимде тамамланылыктыды. Аны осюнден КъМР-ни инфраструктура эмда цифралы айынуу министрини орунбасары, жашау журтла - коммунал миок департаментини башчысы Жамбулат Гасиев былай айтганды: «Регион оператор деп кир-кичкени жийуу, ташуу эмда кыруууу бла законга тийишлиликке кюрешген организацинга айтдыла. Бытыр 28 апрельде конкурс айыруу бардырылгандан сора бу жумуш тамамларга чекленген жууалтыгыны болганы эмда аны юкюн ачык сайланганды. Ол кесини ишин буйыл биринчи январьда башталганды. Алай бла энчи регион оператор бла келишим болмаганын бир компанияны да кир-кичкени ташуу бла кюрештирген эмда аны юкюн ачык жырты аркиликке жокду. Кеп фатарлык юйледе жашаганына, энчи журтары болганына, предпринимательне эмда биргиуле оператор бла келишим этерге керекдиле. Анга кыл салмагы аныктыла неда жазын ушай дегенилик, теудени кийи да эркин этилмейди. Неси да КоАП-ны 9.2-чи статьясына тийишлиликке жууага тартылыктыды. Келишимге кере, регион оператор кир-кичкени жыртыга, толусунай кетериге, тийиши жерге элтип жарашдырырга, тегеректе-башха хата салмакча халга келтиргери борчулу. Басмага УЛЬШАЛЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

ОСМАНЛАНЫ Мурат.

«Кыялыңа окуму»
Кеп болмай Кыябаты-Малкыра кырал университетте туризм бла маданият деген темага «Каламбий» деген ачык лекторий бардырылганында. Анда бу жаны бла республикада эманда тышында тубеген проблеманын жетишимлини да кеспирин айткандыла. Анга Россияда «Experience It

эм КьМКьУну студентлери кыатышкандыла.

Маданият туризми айнтыу амалларыны юсюнден оюмларыны айткандыла

канат жолла, лыжалда уарча трассала, маршрутта да кыралкыларын билдиргенди. Алай аны бла бирге республика маданият туризм жаны бла кыралда жетишиминчи жер алганын да жаршып айтканды.

- Белгилисича, Элбрус курорт Нальчикден башланады. Аны ючюн бери кыраакыла аслам тартыларга этерге керекти. Сөз ючюн, солду паркка бардырылган оренгай фестивалыны кепле жараттыла.

Бир кезиуде проект «Russian Event Awards» деген премияны «Туризм аны айтканды аны оюмдген номинациясында экинчи жерге тийиш болганды. Адамла, табылгакта кырааганды.

сора да, заманын заууклу этдюрюрге иткенди, - дегенди Ольга Анатольевна.

- Тыш кыралладан туристле келирча да реклама жарашдырырга керекти. Кеплени Кавказны, ол санда Элбрусуну, юсюнден да хапарлары жоккуду. Мен Чегем аууунда парадомга, Огары Малкырага, Чирик келгеле бюсоргенге, ботонда бет а мында жарык адамла жашагандыларын белгилеге соем, - дегенди америкалы кыонак Эндрио Слат.

Жыйында спикерле Нальчик курортун эманда саулту туризми айнтыу бла байламлы тюрлю-тюрлю сорула бергенди. Специалистле курортту атын айтканды эманда баша амалланы юсюнден да оюмларын билдиргенди.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

ТИНТИУЛЕ

Микробла артыкка да бек кыалайда орналырга ёчдоле?

Шимал Каролины университетинден биолог, доктор Роб Анди «Сиз юююгюде бир заманда да жашагы кыалайда деген оты бла китип чыгарганды эманда бизни журтларыбызга кыалай бек бактерияла бла микроорганизмле жашагандылары юсюнден жазганды.

СУУЛУ ТАШАЛЫКЫЛА
Докторуну командасы Американы тюрлю-тюрлю жерлеринде душ кабиналаны кеп санда тинткенди, мингле бла ванна отулага кыраагандыла да, былай кыужур шартны ачыклагандыла душлада суу келген приборлада микробактерияла (туберкулезну кыозгумаганна) бек кепдоле. Алайан лейканы башын буруп алганды.

дыла: жукмаганын жетел Кыюсу, саныны тутмаганды, асыры бек терлеу, артыкка да кече, сууксурау - аудан айырылу (сөз ючюн айтканды, алай ауруула Европада Америкадан эсе иги да аздыла. «Ред»), Тинтиучу аны салтаун сууда эманда душ лейкада кереди.

ТАЗАЛЫКЪ - БИЗНИ ДУШМАНЫБЫЗ
-Кыужур керюнде да, алай микробактерияланы жайылулары ючюн адам кеси терди: биз сууну асыры бек тазаларга корешибиз, деп ангылатты доктор. Сууда баша бактерияла саклансалса,

ШАРТМАДАЛА

Мында огурсуз бактерияла бла грибокка кечинедиле

Роспотребнадзор Ара эпидемиология илиму-институту СМД молекуляр диагностика арасыны бек эксперттеринден бири Наталья Бегларова бла бирге биз хаталы микроорганизмле артыкка кеп жыйылган жерлени тизмесин жарашдырыганбыз.

1. Ваннада
-зшикни сапандыра, смесительледе бла терезе жабылууда
Микробла кыуру аяк жолуны сыйап кыалайда, раковинада, артыкка эшик сапалда бла смесительледе кыонаргы соедиле: биз тышындан киргенлей аллага бек алга тибиз да. Ююно ичинде, адамла кеп жыйылган меккемлада да алай болоды.

Компьютерлени бла ноутбукланы мышкаларында ала озырокко, алай алада бек бухла бурхула жыйылууда. Алай жерлени уа микроорганизмле бек соедиле.

Не амал: бактериялары этпорген сапфеткала бла гаджетлени киби, пультааны да сыйпату тугуруу, артыкка сууукдан тийген суурула жойылган замонда.

2. Бокчада да ачкыда
Ачкыда да сизни бокчамазды жетинчи кыалай бир адамны кыолунда эткенди. Алай ала ол бактериялары жыйган зат болуп кыалады.

Не амал: ажай да, кыгат негда терме оханы хар бирин да сыйап турлук туюле. Алай бокчамазды бла ачкычаны аш койде столга салып кыомазгы. Токенде сапуу эткенде сора да аны пакете атымазгы.

3. Купалда
Юйде китипана астамтикеле кыоркуулу буюудан сора да, тюрлю-тюрлю микроорганизмлени саклаууруду. Сөз ючюн, юююгюде этмектеде болуучу кыуурска кирди эсе, ол китипада да кириди. Аланы тышларында болганын клейни ачуу ючюн. Аны кири уа сыйбале бла аллергиялары болганына кыоркуулууду.

5. Холдинкинде
Адамга артыкка уллу хата такта кетелге сакланганын орундадан чыгыды. Алада битиме кирип башаганы эселе, сурууланы кыомаган бактерияларын тегереке жыйп теберейди. Эдирги холдинкинен буларын артырге керек болганын ючюн, юй бичелене аны жуурга унутуп кыодала, болмаз-кыала. Бек аманку уа -продуктыны асырау жууркларын сакламайдыла. Хата уа андан чыгыды.

Дагында бир сейр шарт: душда учуз пластик лейкада микробактерияла жайылдыла - пластикада баша бактерияла жыйылгыра соедиле. Ала биз башында сагынган микробактерияла кыажууду. Алай эсе уа, бизни аурууладан сактайдыла.

Билот артык тазалыкка да дурус кермейди. Сууну хлор бла ариулау, юйде буюкуну терк-терк сыйап кетериуну тоюге санамайды. Сабилериги замалда, итлге, киштубелет тивеле, кыолаары аууларын этселе, гузаба этил тохтамазгы, ююно кыатында бир бири юсерине тышген чыпаркылары кетериге ашыкмазгы дейди. Дагында алай кеп затка юйретери, алай бла биз иммунитетти кючлендирге болушуркы деп.

Не амал: холдинкини бек оздан жылго бир кере жуурга керекти. Ол аман иши да этерик тоюдо, бактерияла да жыйылмаз. Чий этин хозыр ашны кыатын сактагы. Продуктыны ачыккай кыоргоу кыозгыс. Сора ашыркылары болжаллары таусулгандан сора аланы орталыда хайранмазгы.

Аны КУКАРЦЕВА, «Комсомольская правда» газет.

ЖУМУШЛАНЫ ТЫНДЫРУУ

«Хар бизге келгенни кыуанып кетерин излейбиз»

Будайланы Фатима Тырнаууз шахарда МФЦ-да алчы специалист болуп ишлейди, алгаракда «Республиканы эм иги кеп функциялы арасы» деген конкурса хорлаганды. Бу эришину Кыябаты-Малкыра Экономика министрствы МФЦ-ны улпономоченны бла бирге кыраагандыла.

минг сом тегенди. Ол бек учууду.

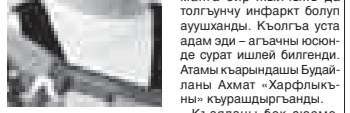
- Сөзсөз, бизни ишибиз бек кыйынды. Пенсия фонду, налогый инспекцины, Кадастр палатаны, миграция службаны, МФЦ-ны юсерли бла сорула бла байламлы жумушла бизде тамалландыла. Клиент бла сөлеше билерге келерча.

нек кемейсе? - Угъай, кечереге излемейме, аман бла кесим жашаймы. Нейтриню элими бек союеме, интирилде алай зауукду эсин саклап турганын ююноге кыайтырга.

- Фатима, сен конкурсага кесинг сыйор бара болурса? - Угъай, бу жол бөлуюно таматасы Толгуурланы Расулу буйругуна барганын эдим. «Сен хорлаккысы, билем» - деп кыойган эди. Кертисин айтканды, кыатышканына сокурнаймы, жюриге да бек ырамына - биз улмаача, кыоркымача, кыолю, ойнап, келлендиреге кореше эдим. Ол бизге кыйын сынау туюл эди, хар бирибиз билимбизни, кыалай ишлегенибизни кергизгенбиз. Бир кыуаму уруудан этген эдик. Завлека керуу, белден-бетте уяшк эм эсепле.

- Аман эди, «Кыяналма жолда, кыой ишинги», дедимди? - Угъай, аман ишинги ангылайды, адамлагы болушканымыа этхем окунады.

- Алай юлюго кепталарлыкмысы, адам МФЦ-га келип, кеп тюрлю жумушун тындырганын? - Бир эр киши юй сапып алып, кыагытларына кыурамай, ичине кирип жашап турганын жыйырма жыл бола эди. Налогланы да алгынгыны иесини аты бла тлеп турганды. Мен БТИ-ни архивинде аны кыагытларын табып, аланы биринчи иесине кыурап, ызы бла сатыу-алуу келишим кыурашдырганбыз. Аны бла битеу ююно документациясы тындырылганды.

реки - ишин тындырыны аллында, аруу айтп, хар не да тап болгунуна ий-наандырга борчулду, ол кетгенде да кыуанып кетерча. Сауус адам келсе, анга эркинликтерин толусунай ангылатырга керекти.

- Ар кыалай ишлегени юсюнден анылапсанг эди. - Школда окуганында, адвокат болурга сойген. Сабийлигимден мурачтым - адамланы кыоруларга эди, адвокат болмаганын эсем да, шындою ишимде да адамлага булушам. Бусагында бизни ишибиз «бир терезе-дегенге келишди». Сөз ючюн, ююно сабий туду эсе, калаанда бизге келип, балага бериллик пособияланы кыурарга,

Биз адамны жашауун жемгилетибиз, ол мени бек келлендирди. Кёбючө жумушланы кеп шошуга чыккырама! Интирилде юйге такта бла барырга шошди. - Кесинге уа адамлага болушканын нек болушмайса, Тырнауузга ным алыкка иги кетмегенди.

Эки ай чаклы озган болур эди мен кыошум Ахматха барма турганын. Эрттен бла эрте шие кетемге, юйге да кечирек келирге шошди, арыганын киби да этесе. Эрингенилик да болур, сора бюлюн кыоламын, тамбала барырма деп болжалга салса.

- Кюз арты эди. Тереклени сары-кызыл чыпараклары кюно таякларындан алып болуп жылырайдыла. «Кыарап кыраагыныч кюз да жетди», - деп, аны болумурабына да сейр эте, кыошуму калагыны жетдим.

Тазуулака барып ашын ашагында да, алага юргөн окуна этмедим. Ючюночюн ашхамга жууук эрге кыопду. Тегерек-баша бир аз кырады. Сора алга секирип, кесин уор кетди да, сынкыры тагылганын жеринден ыкхандырып, хунаны алашарык жери бла секирип, кыачп кетди.

Ызындан чыгып кырааганымда, ол теген ала таба барганын элекимди. Эки журту артында ономоз кызычмы чаклы жол болур. Алай дегенде да суу жагысы бла агачы ичи.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса

ДЫГАЛАСЛЫ ПАРИЙ Болганын зат

Ол өмюнде ююнде китик не ит тутмаганды. Аны билип, юйюне хар заманда эркин киргенге. Бу жол да, эшиклени да кыагы турмай, терк-терк атлап, арбазга этеме. Шо чю-тёрт атлап этгенлей, бир улуп кыарелди, ачы-ачы юрюп, кесин юсюме атады. Биринчинден айыу баласы окуна сундум. Аны кергенде, садакчандан атыганын окча, чартап тышына чыктым.

мен арлап бардим. Ызындан келди. Бизден арлап кетип тохтадым. Келди кыатыма. Көзюме кыарап тохтады.

Тум чыккы. «Лохай, жеринге бир улуп кетти, ити би жаны этди. Ол заманда мен да арбазга жангыдан кирдим. Парииге иги тюрлөк кырааганымда, иги да уллу зат, туюклары уа кырккыламыган кыюну юнондон да узун болганын элесдим.

Нек эсе да бу жол мен андан кыоркымдадым. «Юнону арт эшини ачыды да: «Мени бери, кеткич юйге», дедим. Айтканымын ангылаганын этгенча, минди. Мен да эшигин этип машинаны, кыаты сюрмей, юйге келдим. Сора ити жерине элтим. Сынкыры юзюлген жерин темир чыккы бла бирге кыошдум.

Мени сорупу кыарамымы ангылап, кыошум былай деди: «Теген элде жууукларым бир эдиле. Ала шахарда фатар сапып алып, ары кеткенди. Муну уа бери кетиптир. Бизде элде жайытты, сора сымжырдан соймегеними билесе, кетермей кыолюк туюлмо. Кыыстат кыоркыга жанын аурууду - эртелиги парийленди. Сен ал да, ююнонде тут. Бу кыалууларыны сейрликди. Муну керген уручу арбызганын кирген угъай, орамындан кенде турур».

Ол кюндөн башлап лохай кесини юйге жарашдырып тебериди. Бек алга тауукларыны кыомады ашына. Кыабак эшини кыатыны тиз адымы келсе, юрюп, аны билдирди. Берген ашымы да ашды. Бир ингирде мен муну сымжырдан бошалам. Кесим а, шинтикге олтуруп, кыарап турамы. Ол а бахчага да ёткю, арбазда да бир аз кыагытты.

- Анга уа ийнарчына болганма. Охо, сен айтканлай, жалаанда кесин келтир юйге, - дедим.

Алай бла юйге юйорсюндю. Омак кийинип шахарга иште тебиресем, арбаздан чыкмай, кыабак эшини кыатында жатып кыала эди. Ишичи кийимлерими кийип, орамда жумуш бла айланса, кыатымдан кетмей эди. Орамда барганын адамга, малга окуна юрмейди. Менюс юйге кишини кыомай башлады.

Айтканымай этиди. Сынкыры алап, кючден кыыстаганма. Энди уа кетпей, алайда жатып турады», - деп, анга лохайны халырын айтты. Мухаммада, ол бек сейр этди. Сора экибиз да онуоушлык да, мен машина бла арлап кетдим, ююно жаныг меси уа, ташла атып, аны кыыстады. Мен а арлакчандан кыарап турамы. Бир заманда ол, сынкырыдан да сюркөп, машина таба кеси тебериди. Ол жетерге

Жай чилде уа ай чаклы жауун жаумай турганын эди. Бир эртеликке эселеме - итти ююсу кыопул. Ол кыатында да келмей, оруну болганын жерде жатып кыаламды. Эртеликке биягыча, манга жанлайды. Дагында кезууден кезиуге эки-юч кере алай болоды.

Бир кере уа, кеч, халк тынчайгандан сора, ите да тын кыарыйм деп тышына чыккыранды, аны хунадан секиргенин эселеме. Ызындан кыарасам, биягы кеси этила табып атып барганын кереме. Энди уа кыайтыркы болмаз деген сагышда эдим.

Эртеликке уа аны юргөн таушуну унганымда, биягыча ююшубашу суу. Сора алгынгыны меси жашаганын юйге барып, халар сорама. Париий анда-санда ары келип, бир аз юрюп, кетип турганын да алай бла билеме.

Лохай менде сегиз жылдан сора өлген эди. Биринчи иесин а унутмай, кезууден кезиуге аны ююно бара турганды. Шубүхунг ит болгандан эсе, итин шубүх болганын игиди деп андан аты болупла.

БАЙРАМ

Росейли студенчествоно кюно быйыл да, хар замандача, Х.М. Бербеков атлы Къабарты-Малкъар кырал университетде (КъМКУ) жарык, кыуанчыла да белгиленгенди, деп билдиргендиде вузуну пресс-службасындан.

Төреде бола келгенича, байрам миллет ашарыклары кермочондон башланганда. Университетти юм маданийт арасы Социал-гуманитар институтта хант къангала кыруга бандыла, хар сыйгон таулу хычинле,

тежеми, - дегенди вузуну стратегия айнытгы жаны бла директору **Хусейн Кушуб**.
Парламентти билим беруи эм жаш тѳлоу политика жаны бла комитетини башчысы **Светлана Азикова** уа депутат коруну

кийип чыкъганларын уа, ариуликлары бла кѳс къамата эдиле, кыраучула алагыа кызы кырасла бла тобегендиде. Конкурс жюриге Жарыкыландыруу, илму эмда жаш тѳлоуну ишлери жаны бла министерствону управлениисыны башчысы **Алмаз Аутлов**, КъМКУ-ну студенттерини бла аспирантларыны профкомдарыны таматасы **Бѳзоланы Ислам**, артистка эм жырчы **Татьяна Третьяк**, Къулийланы Къайсын атлы малкъар кырал драма театрыны режиссеру **Мызыланы Аубекин**, альпинистка Эверестте болгъан **Карина Мезова** киргендиде. Аланы оюнуларына кѳре, «Мисс подиум» деген ат **Милана Схвитаридзеге** (медицина колледж) берилгенди, «Мисс талант» - **Лиана Шанибовага** (медицина факультет), «Мисс

Чырайлылык, билимлилик, хунерлилик

локумла, орус пирогла, блинле эм башка таты, татымыла да азыкъла бла сыйлангырга боллук эди.
А. Сокурону чыгармачылык мастерскоюнда уа студентлени сыйла кынакъла алгышлагандыла.
- Сизни, сизни преподавательлеригизни хайырындан КъМКУ-у бийик билим беруи системада тийиши жерни алады. Бисмарк айтханыча,

атындан жыйылганлагыа халатла жиберирге кыркымазларын, таймай алгыа барыларын тилегенди. Республиканы жарыкыландыруу, илму эмда жаш тѳлоуну ишлери жаны бла министри **Ауес Кумыков** бла «Къабарты-Малкъарны профсоюз организациларыны бирлиги» союзну келечиси **Лариса Ворокова** да алагыа не уллу мураптары да толупарын, жетишилме тежегендиде. Ал-

сакъланган кесеге башланганда - «Мисс студенчество КБГУ - 2019». Быйыл эришшу халкъла аралы болганды, башха-башха вузланы атларын да кыатышхан сегиз ариу кызыны араларында Индиядан кынакъ да бар эди.
Кызыла жыйылганы чырайлылыклары, билимлерин, фахмулары бла келлерине жеткендиде. Ала кызын соруулагы жауапла бергендиде, тѳсегендиде, назмула окыгандыла, чыгармачылыклары киргѳзгендиде. Жаш дизайнер **Лалина Саралыны** миллет жарыкларына уштылып тигилген кийимлерин индивидуальность» - **Чучуйланы Лейляга** (ИПОИФ), «Мисс элегантность» - **Бегийланы Бельага** (ИПГПССО), «Мисс обаяние» - **Суприя Сингхе** (ВШМО), «Мисс кичиричальность» - **Лена Курживага** (ИАСД), «Мисс грация» - **Лиана Казанчавага** (КИТИЭ).
Кыраучула бегирек **Чучуйланы Лейляны** жаратхандыла, вице-мисс а **Лиана Шанибова** болганды, жюриин келечилерини барысыны да бирча оюнулары бла «Мисс студенчество - 2019» деген ат **Суприя Сингхе** берилгенди.
КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

алда тауусумазлык ѳмѳр болганы кибиб окыгузу, тамбала дунингъызы алашарык кибиб жашагыз. Жетишилме, зауклык, жарык кѳлѳлѳк

САУЛУКЪ

Жугъуучу аурууладан кесигизни сакъларгыа онгла бардыла

Кыш суукыла бла бирге грипп эмда ОРВИ аурууланы кезию да башланды. Аланы кыозгъаган вирусла адамгъа хауа бла бек терк кѳчѳдиле. Акыргы чарха бузуклык азадан акюч ала барды, кеси да бирден тунчукъан, терк арыгыан, кыргъакъ жѳлѳт дегенча алай шынаа бла башланды.
Грипп а андан башхады. Роспотребнадзорну КъМР-де Управлениисыны специалиствери айтангха кѳре, анга жукъганы хали терк окуну осланы кетеди. Ол адамны санларын тошошоди, титиреди, кызыдырады (бир-бирдеде 40,5 градуса дѳри).
Адамны башы ауруп башхады, шауутютери бла сингилери ачыдыла, кюн жарыгы а кѳлѳрин кыаматын тебиреди. Ауруу кыш тамырлагъа да заран салады. Андан сора саусузну тыш кынан башларгъа да боллукъду. Гриппден кыулганыны саны тюрлю-тюрлю инфекциялагъа бек тѳзомисоз

болады, ол а бютон уллу хатгъа келтирирге боллукъду.
Грипп бегирекда кыгагнакъ сабилеге, абдангъа, мардадан артык аурууклары болганылагыа жугъады. Жореклеринде, нерва системаларында, ѳпкелеринде, тамырларында эртѳден бери аурулары болганыла эмда дѳбетден кыйынылып турганыла да киредиле ол кыаумгъа.
Андан сакъланган эм кыйматлы амал - иммунизацияды. Бютонда башха тюрлю аурууладан кыйналганыла, саууклары артык иги болмаганыла, кыарысузлагъа, башында сагынылган кыаумгъа киргенде да. Алай башха ОРВИ инфекцияладан а ол сакъланмады.
Адам аурумоз кюнон кесине сакъ болуугъа керекди: мардасы бла жукъларгъа, сулуй, ишлей да билирге, таза хауада асламарк жюрирге. Тышына чыкыгъанда кюнон халине кѳре кийингиз, суукъ сурамагъа

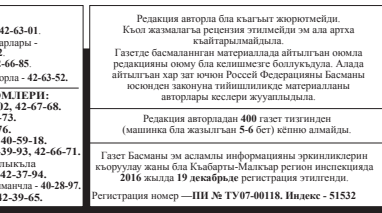
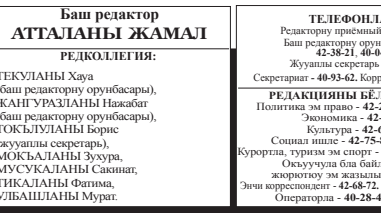
ПРОКУРАТУРА

Хабазда кѳпюр тап халгъа келтирилликди

Зольск районну прокуратурасы Интернетде басмаланган материалда белгиленген шартланы озлогенди. Анда уа сѳз Хабаз элде кѳпюр осал халда болганыны оюсонден барды.
Тинтилѳден ачыкъланганыча, аны иси жокъду, адамлары жашууларына, сауукларына кыркыуулду. Жамуатын законлу сейирлерин сакълар, кыркыуусулукъну жалчытер мурад бла районну прокуратура «КъМР-ни жол мюлк управлениисы» кырал казна урѳредженигъа кѳпюрѳнон кесини иелигине алыгъу эмда аны тийиши халгъа келтирѳну оюсонден дау бергенди. Жержерли районну сюдо аны кыабыл кѳргенди.
Бизни корр.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЪСТВОСУ

<p>Баш редактор АТТАЛАНЫ ЖАМАЛ</p> <p>РЕДАКЦИЯ: ТЕКЪУЛАНЫ Хауа (баш редактору оруснабары), ЖАНЪ УРАЪЛАНЫ Нажабѳт (баш редактору оруснабары), ТОКЪУЛАНЫ Борис (кыуанчыла секретары), МОКЪЛАНЫ Зукура, МУСУКАЛАНЫ Сакнаит, ТИКАЛАНЫ Фатима, УЛЪАШАЛАНЫ Мурат.</p>	<p>ТЕЛЕФОНЫ: Редактору примѳий - 42-63-01. Баш редактору оруснабары - 42-38-21, 40-84-82. Журнала секретары - 42-66-85. Секретариат - 49-93-62, Корректор - 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ БЕТОМЛЕРИ: Понитика эм право - 42-24-02, 42-67-68. Экономика - 42-66-73. Култура - 42-66-76. Социал ишсе - 42-75-82, 40-59-18. Курортла, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучулар бла байланышкыла жоректоку эм жалыкы - 42-37-94. Эчи корреспондент - 42-68-72, Тилангъа - 40-28-97. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.</p>	<p>Редакция авторла бла кызыгъ жорекмейдин. Кѳл жазмагъа ресенин тилмѳйи эм ала артык кытарыйламыдыла.</p> <p>Газетде басмаланган материалда атылганы оюмла редакцияны оюму бла кесимеде боллукъду. Ала айтхангъа хар зат юнон Росей Федерацияны Басмаы иосюден законну тийишленилме материалны авторлары кесирини жууушандыла.</p> <p>Редакция авторлардан 400 газет тилмѳди (машина бла жазылган 5-6 бет) кѳпѳно алыды.</p> <p>Газет Басмаы эм азаматны информацияны эришилери кыруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрда регистрацيا этиленди.</p> <p>Регистрация номер - ПН № ТУ 07-00118. Пнвексе - 51532</p>	<p>Газетни басмагъа «КъМР-Мелла» ГКУ-ну комьютер службаы хауыр этилди.</p> <p>Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясыла басмаланганды. Назвни махвар, Ленин аты проспекте, 33</p> <p>Газетни махвар тапшыруу юнон КъМР-ни почта сызыны федеральный Управлениисы жууушанды. Телефонла: 76-01-21</p> <p>Газеттин роингъа салгы юнон КъМР-ни «Роспечать» акционер общество жууушанды. Телефон: 42-69-34</p> <p>Газет айкалыгы юн кѳс чыгъды - геурѳгѳр, оюг, шабат кюнолсе.</p>	<p>Номерге графике кѳре 19.00 сагатка кыол салындаы. 20.00 сагатка кыол салынганды</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРИНИ ЧЫГЪАРЫЛА: Тиланганы Фатима - дѳжурнай редактору, Кукучканы Сѳбият, Кеткенуляны Зульфия - жууушаны секретары оруснабары, Зезаланы Лида - (1, 2-чи бет), Гелданы Валентина - (3, 4-чу бет) - корректорла.</p> <p>Тиражы 1402 экз. Заказ № 68 Багысы 10 соуду.</p>	<p>ИЗДАТНИКНИ ЭМ РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ:</p> <p></p> <p>36000, Назвни махвар, Ленин аты проспекте, 5. электрон почта: elbor_50@mail.ru</p>
--	---	--	--	--	---

Чууакъ кюнча, жылтырап айлануучу эдинг...

Бизни халкъда не заманда да сый, намыс уллу жерни алгандыла. Бир бирини багылау, ариу кѳрѳю, бир бирге билеклик эти, таматгъа хурмет беруи, гитчени ийнакыла - бу шартла хар тауу ююорде да бардыла деп алай сунума.

Бечелланы Альберт да аллай бир адепти тауу ююорде туугъан эди. Солтанны бла Санитны гитче жашлары, ийнаклары, Тамата кырандышлары Юсюп бла Заур да, аны тоз да ѳз сабилеринча сыйоп, алай татлы жашап кѳлгендиде. Тѳбен Чегемде ким да юлѳгоге айтыра, аллай бир адепти жашла эдиле юн кыарындаш да.

Альберт, РФ-ни МВД-сыны Краснодарда университетин бошап, КъМР-де Ич ишле министерствону Нальчик шахарда бѳлѳмонде уголовной розыскада кыулукъ этип башлагъанды. Ол алгынчиден окуну осынуура, билимни оперативник болгъаны киргѳзгенди. Анга уа ич ишле министр Игорь Ромашкин аны борчун бет жарыкты толтурганы юнон Ыспас писмо бла бир бири ызындан эки кѳре сауугъалаганы да туура шагъатлыды.

Алай ѳмѳрѳю узакъ болмады аны. 2017 жылда ноябрини онбиринчи кунда кыулугъундан юйге келе жолда ажмылы жолгъанды.

Редакцияны измелерине бузуклыкъ этилге Росей Федерацияны Администрация кодексини 14.43 статьясы тийишлиликде жууука тартыллыканды. Анда кѳре предпринятияла бла организациагъа элде эчки предпринимательге 100-300 минг сом тоздо салынырыкды, кытаргын этилсе уа, аны ѳчмѳс бир миллион сомга жетерге боллукъду. Бу затла Роспотребнадзор контрол этерки, деп билдиргендиле аны Къабарты-Малкъарда Управлениисындан. Аны себепли продукцияны ююорде бузуклыкъ кѳрсѳгѳз, ари сѳлѳшѳгѳз.

Жѳр юсюне кыялма кѳлѳп, Илутаны барын кѳсѳгѳч, Жашуа заматла тахтап, Эртѳнлик атай кыалганыча, Ариу, субай кырандышым.

БЕЧЕЛЛАНЫ Лейла, Назирни кызы.

ЖОКУЛА
Жалгъан товарланы жолун кесерча
Былтыр 15 июлдан башлап Таможня союзну «Сютно эмда сот продукцияны кыркыуусулугу» деген техника регламентине тюрлениле синдирилгендиде. Аны бла байламыш оз-азымыш маркировкасына да измеле тюрленгендиде. Энди аллай продукцияны кѳр кѳлѳлѳн сот башы кыулукъ сот продукт деген сѳзлѳден башлангыс керекди. Анга дѳгъады битим жаула кышуул эселе, аны оюсонден да жѳнгил, анылашынлуу окуура жазоргъа тийишлиди.
Сагынгылсан документ кюноне толусуллай быйыл киргенди. Ол кыабыл этилгенде сот товарланы тышларын тюрлендирге деп 6 ай берилген эди.

Редакцияны измелерине бузуклыкъ этилге Росей Федерацияны Администрация кодексини 14.43 статьясы тийишлиликде жууука тартыллыканды. Анда кѳре предпринятияла бла организациагъа элде эчки предпринимательге 100-300 минг сом тоздо салынырыкды, кытаргын этилсе уа, аны ѳчмѳс бир миллион сомга жетерге боллукъду. Бу затла Роспотребнадзор контрол этерки, деп билдиргендиле аны Къабарты-Малкъарда Управлениисындан. Аны себепли продукцияны ююорде бузуклыкъ кѳрсѳгѳз, ари сѳлѳшѳгѳз.

Жѳр юсюне кыялма кѳлѳп, Илутаны барын кѳсѳгѳч, Жашуа заматла тахтап, Эртѳнлик атай кыалганыча, Ариу, субай кырандышым.

БЕЧЕЛЛАНЫ Лейла, Назирни кызы.

ЖОКУЛА
Жалгъан товарланы жолун кесерча
Былтыр 15 июлдан башлап Таможня союзну «Сютно эмда сот продукцияны кыркыуусулугу» деген техника регламентине тюрлениле синдирилгендиде. Аны бла байламыш оз-азымыш маркировкасына да измеле тюрленгендиде. Энди аллай продукцияны кѳр кѳлѳлѳн сот башы кыулукъ сот продукт деген сѳзлѳден башлангыс керекди. Анга дѳгъады битим жаула кышуул эселе, аны оюсонден да жѳнгил, анылашынлуу окуура жазоргъа тийишлиди.
Сагынгылсан документ кюноне толусуллай быйыл киргенди. Ол кыабыл этилгенде сот товарланы тышларын тюрлендирге деп 6 ай берилген эди.

Редакцияны измелерине бузуклыкъ этилге Росей Федерацияны Администрация кодексини 14.43 статьясы тийишлиликде жууука тартыллыканды. Анда кѳре предпринятияла бла организациагъа элде эчки предпринимательге 100-300 минг сом тоздо салынырыкды, кытаргын этилсе уа, аны ѳчмѳс бир миллион сомга жетерге боллукъду. Бу затла Роспотребнадзор контрол этерки, деп билдиргендиле аны Къабарты-Малкъарда Управлениисындан. Аны себепли продукцияны ююорде бузуклыкъ кѳрсѳгѳз, ари сѳлѳшѳгѳз.

Жѳр юсюне кыялма кѳлѳп, Илутаны барын кѳсѳгѳч, Жашуа заматла тахтап, Эртѳнлик атай кыалганыча, Ариу, субай кырандышым.

БЕЧЕЛЛАНЫ Лейла, Назирни кызы.

ЖОКУЛА
Жалгъан товарланы жолун кесерча
Былтыр 15 июлдан башлап Таможня союзну «Сютно эмда сот продукцияны кыркыуусулугу» деген техника регламентине тюрлениле синдирилгендиде. Аны бла байламыш оз-азымыш маркировкасына да измеле тюрленгендиде. Энди аллай продукцияны кѳр кѳлѳлѳн сот башы кыулукъ сот продукт деген сѳзлѳден башлангыс керекди. Анга дѳгъады битим жаула кышуул эселе, аны оюсонден да жѳнгил, анылашынлуу окуура жазоргъа тийишлиди.
Сагынгылсан документ кюноне толусуллай быйыл киргенди. Ол кыабыл этилгенде сот товарланы тышларын тюрлендирге деп 6 ай берилген эди.

Редакцияны измелерине бузуклыкъ этилге Росей Федерацияны Администрация кодексини 14.43 статьясы тийишлиликде жууука тартыллыканды. Анда кѳре предпринятияла бла организациагъа элде эчки предпринимательге 100-300 минг сом тоздо салынырыкды, кытаргын этилсе уа, аны ѳчмѳс бир миллион сомга жетерге боллукъду. Бу затла Роспотребнадзор контрол этерки, деп билдиргендиле аны Къабарты-Малкъарда Управлениисындан. Аны себепли продукцияны ююорде бузуклыкъ кѳрсѳгѳз, ари сѳлѳшѳгѳз.

Жѳр юсюне кыялма кѳлѳп, Илутаны барын кѳсѳгѳч, Жашуа заматла тахтап, Эртѳнлик атай кыалганыча, Ариу, субай кырандышым.

БЕЧЕЛЛАНЫ Лейла, Назирни кызы.